

Başa vurduğumuz həftədə paytaxtımızın mədəni həyatında əlamətdar hadisə baş verdi. Oktyabrın 14-də Müasir İncəsənət Muzeyində ötən əsrin 60-90-cı illərində Azərbaycan təsviri sənətində böyük iz qoymuş rəssamların restavrasiya olunmuş əsərlərinin sərgisi keçirildi. Azərbaycan Mədəniyyət Nazirliyinin, “Cultural Network House” (CNH) İctimai Birliyinin və Müasir İncəsənət Muzeyinin birgə əməkdaşlığı ilə reallaşan sərgi böyük maraqla qarşılandı. Tanınmış rəssamların əsərlərinin “ikinci nəfəsi”ni duymaq şansı ziyarətçilərdə xüsusi ovqat oyatdı.

İkinci nəfəs...

Rəssamlar cizgi, rəng və kompozisiyaların köməyi ilə yaşadıkları dövrün baxışlarına uyğun obraz və süjetlər təsvir edirlər. Buna görə də, bütün zamanlarda rəssamı “dövrün güzgüsü” adlandırırlar. Həmin “güzgüyə” baxıb dövrün nəbzini tutmaq mümkündür. Qədim və zəngin rəssamlıq ənənələrinə malik Azərbaycanda da sovet rejimi ilə bağlı yaradıcılıq mühitində ideoloji məzmun ön plana çıxmışdı. Ancaq ötən əsrin 60-cı illərindən başlayaraq, keçmiş SSRİ-də ideoloji buxovlar zəiflədi, gənc istedadlar mövcud siyasi quruluşun tənqidini əks etdirən əsərlər də ərsəyə gətirməyə başladılar. İdeoloji yarıqlardan azad olmaq istəyi, reallığın təmtəraqlı təsvirini aradan qaldırmaq, spekulativ illüstrasiya əvəzinə reallıqla birbaşa təmaslar gücləndi. Yaradıcılıq “nəfəsləyi” açılmış mühitdə rəssamlar bir hadisənin povestini yaratmaq yox, sənəti fəal şəkildə yaşamaq istədilər.

Sənətsevərlə danışan ilk azərbaycanlı rəssam da Tahir Salahov olmuşdu. Digər azərbaycanlı fəxrimiz Toğrul Nərimanbəyov da həmin dövrün böyük rəssamlarından biri kimi əsərlərində tamamlayıcı rənglər əsasında emosional, ifadəli obrazları kətana köçürməsilə sevilmişdi. Buna görə də, ötən əsrin 60-cı illəri Azərbaycan təsviri sənətinin intibah dövrü kimi xarakterizə olunur.

Sərgilənən əsərlərdən bəhs edən mədəniyyət naziri Anar Kərimov Azərbaycan Dövlət Rəsm Qalereyasının fonduna daxil olan rəsmlərin dəyərli sənət nümunələri olduğunu diqqətə çatdırdı. Sözügedən qalereyanın mədəniyyətimizin hamisi ulu öndər Heydər Əliyevin qayğısı nəticəsində yaradıldığını və uzun illərdir təsviri sənətimizin qorunmasına xidmət etdiyini vurğulayan nazir bildirdi ki, 7 ay ərzində bu layihə üzrə əsərlər bərpa olunub və 1960-1990-cı illərə aid rəsmlərə “İkinci nəfəs” verilib. Bundan başqa, Prezident İlham Əliyevin Azərbaycan mədəniyyətinin təsviri sənətinin inkişafı naminə imzaladığı sərəncam və fərmanlardan danışdı. Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın böyük diqqət və qayğısı sayəsində bu gün Azərbaycanın zəngin mədəni dəyərlərinin dünyada geniş təbliğ olunduğunu söylədi. Hazırda sərginin təşkil olundu-

ğu bu muzey də məhz Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü ilə fəaliyyətə başlamışdır.

Sərgidə 41 rəssamın 1960-1990-cı illər arasında çəkdiyi 72 əsəri nümayiş edilirdi. Rəssamlar arasında Səttar Bəhlulzadə, Tahir Salahov, Toğrul Nərimanbəyov, Salam Salamzadə, Baba Əliyev, Xalidə Səfərova, Lətif Feyzullayev, Elmira Şahmurova, Oqtay Sadiqzadə, Oqtay Şixəliyev, Hafiz Məmmədov, Mikayıl Ab-

dullayev və digərləri yer almışdılar. Həmin dövr sənətkarlarının yaradıcılıq özəlliyindən söz açan Rəssamlar İttifaqının sədri, Xalq rəssamı Fərhad Xəlilov bildirdi ki, həmin əsərlər əbədiyəşərdir.

Açılış mərasimində rəsmi şəxslər, tanınmış elm və mədəniyyət xadimləri, diplomatik korpus təmsilçiləri iştirak edirdilər. Ziyarətçilər arasında Xalq rəssamı, UNESCO Rəssamlar İttifaqının üzvü, professor Sakit Məmmədov da var idi. Ustad rəssamdan sərgi barədə fikirlərini öyrəndik. “Bu gün gözəl gün yaşadığımız, çünki bu sərgi məni həmin unudulmaz dövrlərə apardı. Sərgidə nümayiş olunan bir çox əsərin müəllifi bizim müəllimlərimiz olmuşlar. Gənc vaxtlarımızda bu böyük sənətkarların sərgilərini həvəslə ziyarət edirdik”, – deyərək əlavə etdi ki, sərgilənən əsərlərdə ruh, təmizlik, gələcəyə inam var. Sakit Məmmədov belə layihələrin mütəmadi olaraq həyata keçirilməsinin zəruri olduğunu dedi.

Zəngin rəngkarlıq məktəbimizin gənc nəslə çatdırılması baxımından mühüm əhəmiyyət daşıyan sərgi noyabrın 6-dək davam edəcək.

Səbuhi MƏMMƏDOV,
“Xalq qəzeti”